

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ І ПРАКТИКИ ЗАСТОСУВАННЯ
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ МАШИНОБУДІВНОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ**

**АНАЛІЗ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ МАШИНОБУДІВНОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ**

Лінькова Олена Юріївна

к. е. н., доцент кафедри менеджменту та оподаткування

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Постановка проблеми. За сучасних умов існує широкий вибір програмного забезпечення для процесів виробництва та управління машинобудівного підприємства. Першочерговим завданням є поєднання інформаційних технологій промислового підприємства у єдину систему: дослідження; проектування; виробництва; управління; реалізації. Найбільш доцільним є використання інтегрованих технологій заснованих на базових підходах управління, що передбачає: пошук інформації; обробку; активне використання у виробництві та процесах управління. **Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Питаннями розвитку використання інформаційних технологій в управлінні займається багато вітчизняних та закордонних вчених [1-3] але відкритим залишається дане питання за умов дефіциту фінансів у промислових підприємств. **Мета дослідження** – аналіз стану використання інформаційних технологій вітчизняними машинобудівними підприємствами. **Постановка завдання.** Систематизація інформаційних технологій для машинобудівних підприємств. **Виклад основного матеріалу дослідження.** Основними галузями інформаційних технологій корисними для промислового виробництва є: послуги зв'язку; інформаційні послуги та забезпечення бізнесу; конторське обладнання. Актуальними для машинобудівних підприємств є інформаційні системи [1]: системи автоматичного проектування (AUTOCAD,

КОМПАС-3D); зйітографія; системи автоматизованого проектування технологічних процесів CAD-системами (Computer Aided Design; математичне моделювання; технології (CALS) забезпечення життєвого циклу виробу: маркетинг, проектування, виробництво, післяпродажне обслуговування, утилізація виробу, який відслужив свій термін; організація технологічного процесу виготовлення дослідних зразків і серійного виробництва виробів здійснюється за допомогою систем автоматизованого проектування технологічних процесів, САМ-систем (Computer Aided Manufacturing); логістичні інформаційні системи в машинобудуванні для виконання транспортування, складування, збирання замовлень, розподілу продукції, упаковки, сервісного обслуговування: система SCM (Supply Chain Management); система TMS (Transport Management System) автоматизує транспортну систему; система WMS (Warehouse Management System) автоматизує різні типи складів; система MRP/DRP (Materials requirements planning / Distribution requirements planning) автоматизує окремі логістичні функції; система MRP II/DRP II (Manufacturing resource planning / Distribution resource planning) автоматизує бізнес-процеси, характеризується як MRP + CRP (Capacity Requirements Planning – планування потреб у виробничих потужностях), недолік – відсутність аналізу фінансових ресурсів; система ERP (Enterprise resource planning) автоматизує все підприємство у часі та за всіма ресурсами: $ERP = MRP II + FRP$ (Finance Resource Planning), недолік – не відображає постачання та розподіл готової продукції за межами підприємства; система MES (Manufacturing Execution System) вирішує проблему синхронізації та оптимізації випуску продукції; система SRM (Supplier Relationship Management) автоматизує SRM-стратегію взаємодії з постачальниками, недолік – відсутність взаємозв'язку з іншими модулями логістичної інформаційної системи; система APS (Advanced Planning and Scheduling) автоматизує мережу підприємств за рахунок оптимізації бізнес-процесів; система SCEM (Supply Chain Event Management) управляє подіями в ланцюжку постачання; CPRF (Collaborative Planning, Replenishment and Forecasting) автоматизує планування,

прогнозування та поповнення замовлень; VMI (Vendor-Managed Inventory) дозволяє управляти постачанням запасів у споживача; SCMo (Supply Chain Monitoring) дозволяє моніторити ланцюжок постачання; DCC (Demand and Capacity Collaboration) дозволяє об'єднати управління попитом та потужностями; CSRP (Customer Synchronized Resource Planning) дозволяє планувати ресурси синхронно з споживачами; EVCM (Extended Value Chain Management) розширене управління ланцюжком доданої вартості; ECR (Efficient Consumer Response) автоматизує процес реагування на запити споживачів.

Основна мета інформаційних систем – інтеграція управління, що можна досягти запроваджуючи модулі CRM, SRM, SCM. Використання сучасних інформаційних технологій дозволяє скоротити тривалість проектно-конструкторських робіт та випуску виробів, зменшити можливі помилки, підвищити якість конструкторської документації, готувати необхідні дані в потрібному форматі, отримати ефективні технічні рішення. **Висновки з проведеного дослідження.** Дослідження структури інформаційних технологій, які використовують вітчизняні машинобудівні промислові підприємства показало необхідність розробки нових програмних модулів до існуючих продуктів з метою забезпечення відповідності інформаційних технологій в машинобудуванні вимогам системності. Використання інтегрованих інформаційних технологій дозволить вітчизняним промисловим підприємствам підвищити конкурентоспроможність, як на національному, так і на міжнародному ринках. **Напрямок для проведення подальшого дослідження:** оцінка окупності витрат на інформаційні продукти.

Список літератури:

1. Меджибовська Н. С. Формування систем електронного постачання промислових підприємств : монографія / Н. С. Меджибовська. – О. : Пальміра, 2011. – 272 с.
2. Георгіаді Н. Г. Інтегровані системи управління економічним розвитком машинобудівних підприємств : монографія / Н. Г. Георгіаді. – Л. : Нац. ун-т Львів. політехніка, 2009. – 336 с.
3. Берко А. Ю. Системи електронної контент-комерції : монографія / А.Ю. Берко, В.А. Висоцька, В.В. Пасічник. – Л. : Нац. Ун-т Львів політехнік, 2009. – 612 с.

4. Про програму розвитку сфери інформаційно-комунікаційних технологій в Україні : постанова Кабінету міністрів України // Державне агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України: <http://www.dkni.gov.ua>
5. Компания «Информационные технологии»: <http://www.it.ua>